

โครงการบัญชีการออมส่วนบุคคลของประเทศไทย (Thailand's Individual Savings Accounts: TISAs)

ทำความรู้จัก TISAs

โครงการบัญชีการออมส่วนบุคคลของประเทศไทย (TISAs) คือบัญชีที่อยู่ระหว่างการออกแบบเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำนโยบายสำหรับประเทศไทย โดยได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมพัฒนาตลาดทุน (CMDF) เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนวินัยในการออมและลงทุนอย่างมีระบบ พร้อมทั้งได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ชัดเจน มีเป้าหมายหลักในการสร้างความมั่นคงทางการเงินของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุขั้นสุดยอด (Super-aged society) การดำเนินโครงการ TISAs จะช่วยลดภาระทางการเงินของรัฐบาลในระยะยาว ควบคู่ไปกับการสร้างเสถียรภาพให้แก่ตลาดทุนของประเทศ

หลักการและเหตุผลของการจัดทำ TISAs

Demographic Shifts: ประเทศไทยกำลังจะเผชิญกับ “Super-aged Society” ส่งผลให้ความมั่นคงทางการเงินในวัยเกษียณเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องแก้ไข Lack of Systematic Savings and Investment Behaviour: ประชาชนส่วนใหญ่ขาดการวางแผนการเงินระยะยาว ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงทางการเงินในอนาคต Inequality in Access to Financial Products: กลุ่มผู้มีรายได้น้อยและปานกลางรวมถึงแรงงานนอกระบบ ยังขาดโอกาสในการเข้าถึงเครื่องมือการออมและการลงทุน Need for Financial Market Development: การลงทุนที่จำกัดและกระจุกตัวส่งผลต่อการเติบโตของตลาดทุนไทยในระยะยาว จำเป็นต้องมีนโยบายสนับสนุนการลงทุนที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ

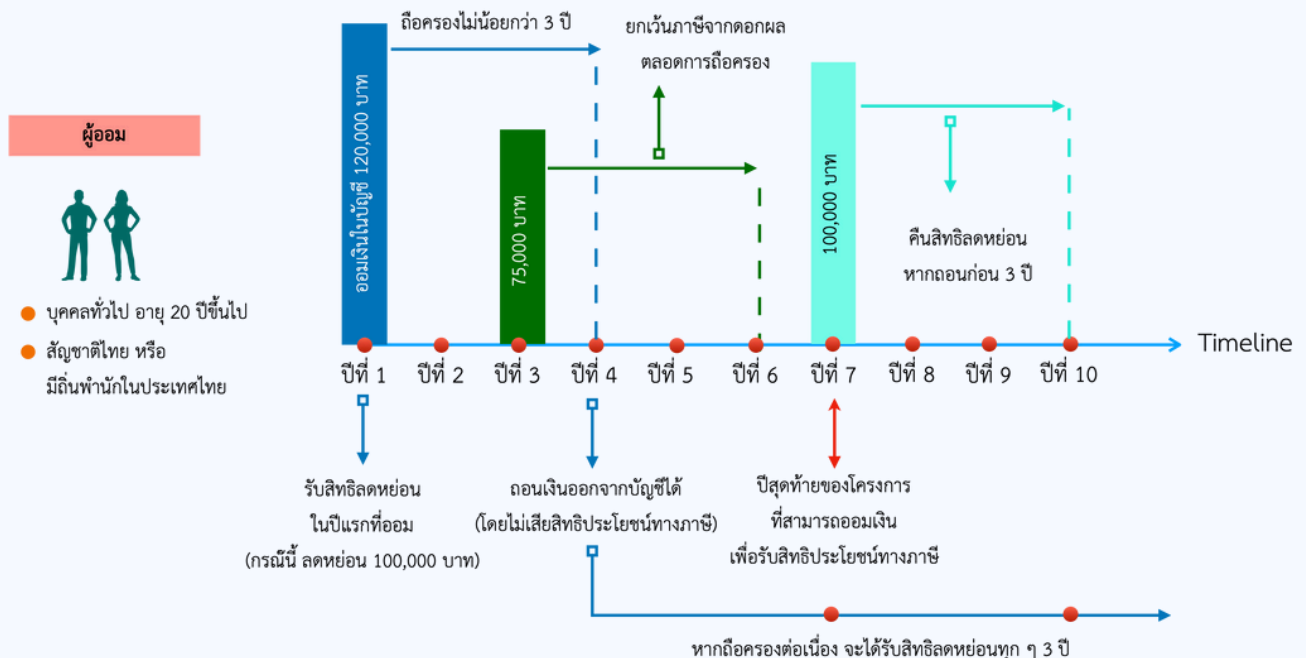
การออกแบบโครงการ TISAs แบ่งเป็น 4 ประเภทบัญชีได้แก่ TISA-Saving มุ่งเน้นการออมเงินที่ปลอดภัยสำหรับเป้าหมายระยะสั้นถึงกลาง โดยได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นแรงจูงใจ, TISA-Investment เน้นการลงทุนที่หลากหลายเพื่อผลตอบแทนในระยะยาว พร้อมสนับสนุนการพัฒนาตลาดทุนไทย, TISA-Retirement เพื่อการออมเงินสำหรับวัยเกษียณ โดยมีสิทธิประโยชน์ภาษีระยะยาวและเงินสมทบจากรัฐบาล และ TISA-Junior ช่วยผู้ปกครองวางแผนการเงินสำหรับบุตรหลาน สร้างวินัยการออมตั้งแต่วัยเด็กและวางรากฐานการเงินที่มั่นคงสำหรับอนาคต

Type	Objective	Target Group	Key Features
 TISA-Saving	การออมระยะกลาง-ยาวที่ปลอดภัยและยืดหยุ่น	ผู้ต้องการเงินสำรองฉุกเฉินหรือวางแผนการเงินเบื้องต้น	แรงจูงใจด้วยสิทธิประโยชน์ทางภาษีและดอกเบี้ยปลอดภาษี
 TISA-Investment	การลงทุนในสินทรัพย์ที่หลากหลาย เช่น หุ้น พันธบัตร และกองทุนรวม	ผู้ต้องการผลตอบแทนระยะยาวและกระจายความเสี่ยง	ส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนและสร้างความมั่นคงทางการเงิน
 TISA-Retirement	ออมเพื่อเป้าหมายในการเกษียณ	ประชาชนที่ต้องการวางแผนการเงินระยะยาว และความมั่นคงในชีวิต	สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ยั่งยืนและรับเงินสมทบจากรัฐบาล
 TISA-Junior	เตรียมความพร้อมทางการเงินสำหรับบุตร	ผู้ปกครองที่ต้องการวางแผนการออมให้แก่ เด็กและเยาวชน	ปลูกฝังวินัยการออมตั้งแต่วัยเด็กและสร้างรากฐานมั่นคง

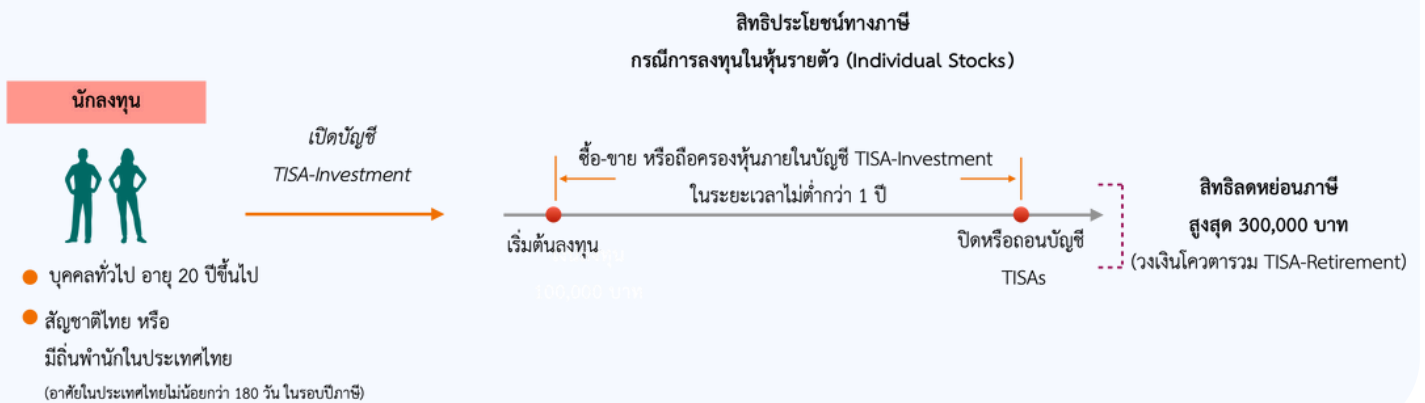
เจาะรายละเอียด TISAs แต่ละประเภท

1 TISA-Saving

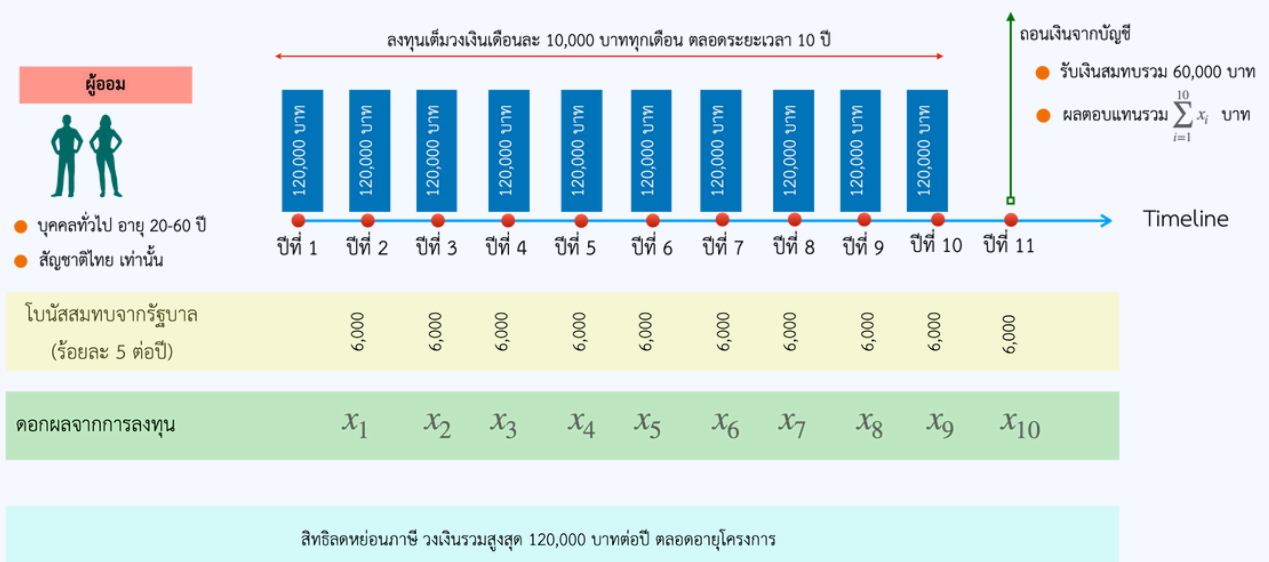
บัญชี TISAs-Saving มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการออมระยะปานกลางถึงระยะยาว โดยมีวงเงินลดหย่อนภาษีสูงสุด 100,000 บาทต่อปี ซึ่งผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เหมาะสมคือ บัญชีเงินฝากประจำ ของธนาคารพาณิชย์ สหกรณ์ออมทรัพย์ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยมีเงื่อนไขการถือครองเงินออมในบัญชีไม่น้อยกว่า 3 ปี (36 เดือน) เพื่อได้รับสิทธิประโยชน์ภาษีเต็มจำนวน หากถอนเงินก่อนครบ 3 ปีจะต้องคืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับไปแล้ว แต่ไม่มีบทลงโทษอื่นเพิ่มเติม และสามารถโอนย้ายบัญชีไปยัง TISAs ประเภทอื่นได้โดยยังคงรักษาสหภาพสิทธิประโยชน์ไว้

บัญชี TISAs-Investment สนับสนุนการลงทุนอย่างเป็นระบบในสินทรัพย์ที่หลากหลาย โดยให้วงเงินลดหย่อนภาษีสูงสุด 300,000 บาทต่อปี (รวมวงเงินกับ TISAs-Retirement) ผลิตรหัสที่สามารถลงทุนได้ ได้แก่ หุ้นรายตัวที่จดทะเบียนใน SET และ mai, ตราสารหนี้ภาครัฐและเอกชน, กองทุนรวมทุกประเภท และกองทุน ETF โดยมีเงื่อนไขการถือครองสินทรัพย์ที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีในบัญชีอย่างน้อย 1 ปีปฏิทิน หากผู้ลงทุนขายสินทรัพย์และถอนเงินออกก่อนครบ 1 ปี ต้องคืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับในปีนั้น แต่ไม่มีการปรับหรือบทลงโทษเพิ่มเติม สามารถโอนย้ายเงินลงทุนไปยังบัญชี TISAs ประเภทอื่นได้ตามความเหมาะสมภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

บัญชี TISAs-Retirement มีเป้าหมายหลักในการสร้างความมั่นคงทางการเงินสำหรับประชาชนวัยเกษียณ โดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีในวงเงินลดหย่อนภาษีสูงสุด 300,000 บาทต่อปี (รวมกับ TISAs-Investment) และมีโบนัสเงินสมทบจากรัฐบาลในอัตราร้อยละ 5 ของเงินลงทุน สูงสุดไม่เกิน 6,000 บาทต่อปี (วงเงินลงทุนสูงสุด 120,000 บาทต่อปีสำหรับการรับโบนัส) ผลิตรหัสทางการเงินที่ลงทุนได้ ได้แก่ กองทุนรวมเพื่อการเกษียณ (RMF), กองทุน ETF, กองทุนรวมดัชนี, กองทุนรวมตราสารหนี้, พันธบัตรรัฐบาลระยะยาว และผลิตภัณฑ์ทางเลือกที่มีความเสี่ยงต่ำถึงปานกลาง เช่น REITs หรือกองทุนโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีเงื่อนไขสำคัญคือผู้ลงทุนต้องถือครองเงินในบัญชีอย่างน้อย 10 ปี หรือจนอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ แล้วแต่เงื่อนไขใดถึงก่อน จึงจะสามารถไถ่ถอนเงินได้เต็มจำนวนพร้อมรับสิทธิประโยชน์ภาษีและเงินสมทบจากรัฐ หากไถ่ถอนก่อนกำหนดจะสูญเสียสิทธิประโยชน์ภาษีที่เคยได้รับ

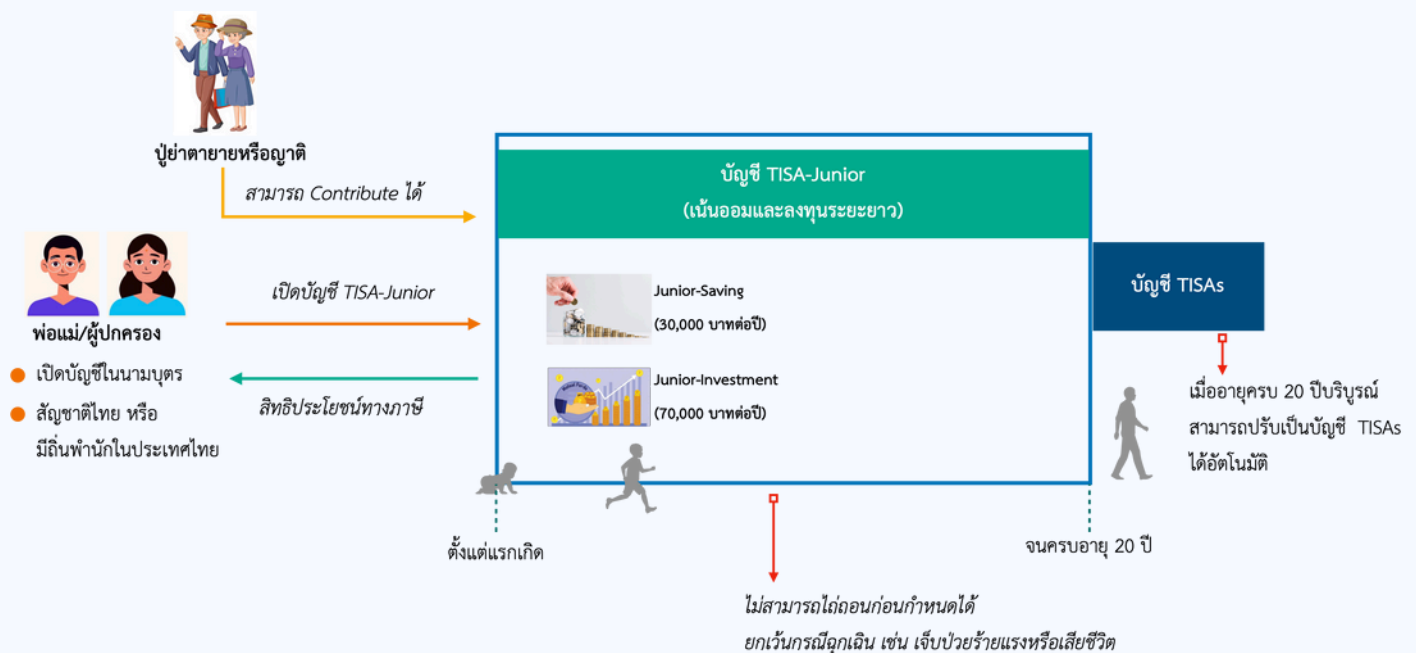
4

TISA-Juniort

บัญชี TISAs-Junior ออกแบบมาเพื่อให้ผู้ปกครองวางแผนทางการเงินระยะยาวแก่บุตรหลานตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ โดยมีวงเงินลดหย่อนภาษีรวมสูงสุด 100,000 บาทต่อปี แบ่งออกเป็น Junior-Saving วงเงิน 30,000 บาท และ Junior-Investment วงเงิน 70,000 บาท โดยมีผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่สามารถลงทุนได้ 2 ประเภทตามลักษณะบัญชีดังนี้

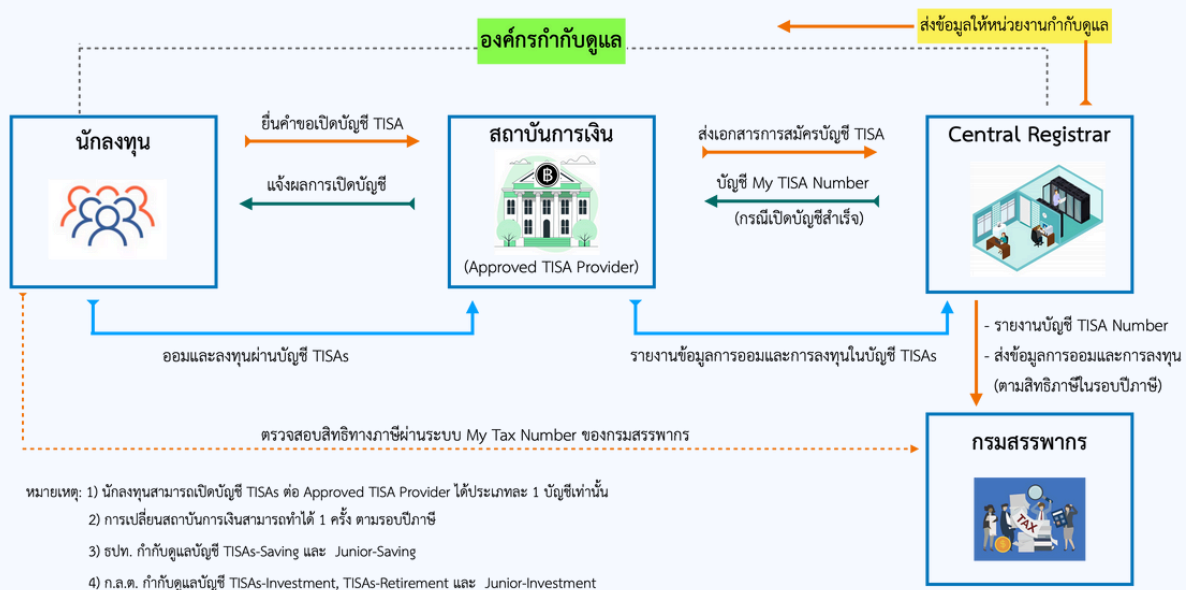
- ★ Junior-Saving เน้นการออมระยะสั้นถึงปานกลางในสินทรัพย์ปลอดภัยสูง ได้แก่ บัญชีเงินฝากประจำ ปลอดภาษี และพันธบัตรออมทรัพย์รัฐบาล
- ★ Junior-Investment เน้นการลงทุนระยะยาวที่มีระดับความเสี่ยงต่ำถึงปานกลาง เช่น กองทุนรวมตราสารหนี้คุณภาพสูง กองทุนหุ้นที่เน้นหุ้นปันผล และกองทุนรวมผสมที่มีความผันผวนต่ำ

ผู้ปกครองต้องถือครองบัญชี TISAs-Junior จนกว่าบุตรหลานอายุครบ 20 ปีจึงจะสามารถไถ่ถอนเงินได้โดยได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเต็มจำนวน โดยจะปรับบัญชีเป็น TISAs-Saving หรือ TISAs-Investment โดยอัตโนมัติเมื่อบุตรอายุครบกำหนด หากมีความจำเป็นต้องถอนเงินก่อนครบกำหนด เช่น การรักษาพยาบาลฉุกเฉิน จะต้องได้รับการอนุมัติเป็นพิเศษจากหน่วยงานที่ดูแล หากไม่เข้าเงื่อนไขและถอนก่อนกำหนดจะต้องคืนสิทธิประโยชน์ภาษีที่ได้รับไปแล้ว

การบริหารจัดการบัญชี TISAs

โครงการนี้มีการกำหนดให้จัดตั้งสำนักงานบริหารบัญชีการออมส่วนบุคคลแห่งชาติ (NISAO) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการบริหารจัดการ ตรวจสอบข้อมูลบัญชี และประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ โดยมีการสร้างระบบฐานข้อมูลกลาง (Central Registrar) เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการป้องกันการใช้สิทธิประโยชน์ซ้ำซ้อน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร), ธนาคารแห่งประเทศไทย, สำนักงาน ก.ล.ต., ตลาดหลักทรัพย์ฯ และสถาบันการเงินต่างๆ ที่เข้าร่วมโครงการ นอกจากนี้ ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและจัดการบัญชีของตนได้ง่ายผ่านระบบดิจิทัลที่สะดวกและรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สำคัญ

ในการดำเนินโครงการ TISAs รัฐบาลควรกำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีรวมสูงสุดในระดับที่จูงใจ เช่น ไม่เกิน 500,000 บาทต่อปี เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนทุกกลุ่มมีแรงจูงใจในการออมและลงทุน นอกจากนี้ ควรมีมาตรการเสริม เช่น เงินสมทบพิเศษจากรัฐในช่วงเริ่มต้นของโครงการ เพื่อสร้างแรงกระตุ้นเพิ่มเติม รวมถึงควรดำเนินการสื่อสารและประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่เข้าถึงผลิตภัณฑ์การเงินได้ยาก เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการออมและการลงทุนระยะยาว และสุดท้าย รัฐควรสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลอย่างเต็มที่ เพื่อให้การเข้าถึงบัญชี TISAs สะดวก มีประสิทธิภาพ และเข้าถึงง่ายสำหรับประชาชนทุกกลุ่มอย่างแท้จริง